

IZVOADE FUNERARE (I)

Lucian-Valeriu LEFTER

I. Însmormântarea Catrinei Caracaș

Un tablou votiv aflat la biserica „Adormirea Maicii Domnului” – pictat în ulei, pe pânză, cu dimensiunile 188 × 164 cm¹ – din satul Buhăești, comuna Vulturești, județul Vaslui, păstrează chipurile ctitorilor lăcașului de cult construit la anul 1798: pitarul Ștefan Caracaș și soția sa, Catrina (Ecaterina/Catinca).

La 16 februarie 1804 pitarul Ștefan Caracaș moare în casa cumnatului său, clucerul Neculai Racoviță, la Iași, însă, probabil, este însmormântat la Buhăești. Diata² poartă data morții pitarului, confirmând învoiala din 8 februarie, prin care lăsa averea nepoților săi de frate, Costache Caracaș și Ruxanda Corne, fiii lui Ioniță Caracaș (mort ante 1802), Ștefan Caracaș neavând copii³. Pitarul era fiul șetrarului Ștefan Caracaș (mort ante 1792), respectiv nepotul lui Ioniță Caracaș-Gălușcă.

Catrina Caracaș, născută probabil Zota⁴, este înfățișată alături de soțul ei, Ștefan, în costum boieresc de epocă. Pe ambii îi vedem încă tineri. Însă Catrina moare la mulți ani după decesul bărbatului ei: după 16 ani, la 18 decembrie 1830 era moartă. Izvoadele de cheltuieli de la însmormântarea ei poartă această dată. Privitor la chipul Catrinei Caracaș, portretul votiv ne înfățișează o femeie frumoasă, cu fața

Fig. 1.
Catrina Caracaș

¹ Doina Rotaru, *Mărturii de artă plastică din județul Vaslui: portretul votiv (secolele XVIII-XX)*, în „Acta Moldaviae Meridionalis”, Vaslui, XXII-XXIV, 2, 2001-2003, p. 606. Vezi îndeosebi planșele III.1 (tabloul integral), III. 3 și III. 8 cu portretul Catrinei Caracaș, în detaliu (vezi fig. 1), p. 667-668. Tabloul votiv se regăsește și la Mircea Ciubotaru, *Comuna Vulturești. Studiu de istorie socială. Onomastică*, I, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2003, p. 275.

² **D.J.A.N.I.**, Fond Ministerul de Justiție. Divanul Domnesc, dos. 11/1832, f. 8, 29-31, 138-139.

³ M. Ciubotaru, *op. cit.*, p. 79. Vezi și *Spița Caracaș*, de la sfârșitul lucrării.

⁴ *Ibidem*, nota 270.

rotundă, zâmbitoare, părul lăsat pe umeri și spate, cărare pe mijloc, ochi negri, expresivi, sprâncene frumos arcuite, gura mică, buze subțiri, nas drept, capul acoperit cu o căciuliță din catifea sau mătase albă, bordură roșie, cu fundă în partea stângă⁵.

Izvoadele de la înmormântarea Catrinei Caracaș, întocmite de nepoții săi, nu-i dau numele de familie, vorbesc doar de „mătușa Catrina”. Unul dintre ele contabilizează lucrurile rămase „la moarte mătușii Catrinii”⁶: bucăți de pânză, prostiri, colțuni (șosete), perini, saltele, oghealuri (plapume), lăviceri, tigăi, căldări, ligheane, căldări de mămăligă, valuri de saci, un topor etc. De asemenea, o sumă de bani: 645 de lei, și orătăniile din curte (gâște, rațe, găini și curci), alături de animale (31 de porci, 4 boi și 97 de oi); se adaugă un număr de 39 de stupi.

Cel de-al treilea izvod⁷ menționează cheltuielile: 416 lei la înmormântare, 34 de lei la praznicele de trei zile și nouă zile și 42 de lei la praznicul de 40 de zile. Lipsește din izvod praznicul de 20 de zile, probabil că la Buhăești nu se obișnuia, căci nu departe, la Zăpodeni, cam în aceeași perioadă, la 1860, se obișnuia⁸. S-au cheltuit, așadar : 70 de lei pe cinci oca de lumânări, 30 de lei pe 12 coți de pânză pentru nășălii, 12 lei pe două brăie, 11 lei pe două oca de untdelemn, 18 lei pe șase oca de morun, patru lei pe tămâie și smirnă, trei lei pe două oca de orez, trei lei pe o oca de stafide, trei lei pe o oca de smochine etc. De asemenea : 28,30 lei s-a plătit prohodul la preot și dascăli, 74 de lei pentru citirea a 74 de „stâlpi”, 49 de lei la oamenii „ostenitori”, 30 de lei sărindarul la Buhăești, 30 de lei sărindarul la Muntenești și 12,20 de lei sărindarul la Poiana Olarului.

Izvoadele funerare constituie un prețios izvor documentar al istoriei sociale, economice, dar și al aspectelor etnologice. În ultimă instanță, aceste izvoade pot folosi la conturarea unui studiu antropologic al epocii veacurilor XVIII-XIX.

⁵ Vezi Doina Rotaru, loc. cit., p. 606-607.

⁶ **D.J.A.N.I.**, Colecția Documente, CDXVI/145; de asemenea, o altă copie, CDXVI/146.

⁷ *Ibidem*, CDXVI/148.

⁸ Vezi Lucian-Valeriu Lefter, *Zăpodenii*, vol. I, Iași, Institutul Român de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta”, 2004, p. 228-234. De asemenea, izvodul cheltuielilor de la înmormântarea și praznicele sau „grijele” Mariei Bălăuță, din 26 octombrie 1860, p. 272-274.

**1. Lucrurile ce a au rămas la moarte mătușii Catrinii [Caracaș].
1830 deche(mv)r(ie) 18**

3	bucăți pânză
10	pacheti [?] de inu
1	șălișor galbănu
1	cet pentru o rochii
1	materii mătas tij di rochii
1	o bucată de tulpanu albu
2	feță de masă vechi
4	șărviti tij vechi
2	prostiri
4	mănișterguri
<...>*	cămeși
<...>	perechi colțuni
<...>	cațaveici vechi
<...>	perdeli di pânzi
<...>	oghialuri
<...>	salteli
<...>	perini
4	lăviceri
<...>	bucăți postav di mintianu
2	saci di lână
2	valuri di saci
9	chelceli di meliu
4	tingiri
2	tigăi
2	căldări pentru mămăligă
1	lighianu
2	tăvălugi
1	căldăruși cu capac di rachiu
1	căldări mari
1	părechi fieră plug
1	părechi chiostii
1	toporu
1	coveru
29	chiti cânipă

* <...> = porțiune deteriorată.

Aceste lucruri bez niști mindiruri și perne de păreti prin casă.

Bani gata

Lei	Păr(ale)	
189		în 6 galbini
36		în 6 rubili
297		în 27 galboarni
121	20	în 54 sorocov<eți>

643 20

Mascuri

30 cu mari cu m<ici>

Păsări

40 găști
12 răți
34 găini
5 curci

91

Stupi

39 stupi bez 30 ci sintu ai mei la un loc

Viti

4 boi
96 oi cu mari cu mici

Aceste lucruri și bani de mai sus înșămnați s-au văzut <...> toate cu amăruntul și am încredințat acestu izvod, erei Miftodu Ionu.

**2. Lucrurile ce a au rămas în casă la moarte mătușii Catrinii
[Caracaș]. 1830 deche(mv)r(ie) 18**

6	bucăți pânză
10	pacheti [?] de inu
1	șălișor galbănu
3	bucăți materii di rochii
2	feță de masă
<...>	șărviti
2	prostiri
8	cămeși
<...>	părechi colțuni
<...>	cațaveici vechi
<...>	perdeli di pânzi
<...>	oghialuri
<...>	salteli
7	perini
4	giumătăți di pânză
4	lăviceri noaâ
1	bucată postav a lui Andrunachi țăganu
2	saci di lână
2	valuri di saci
9	chelceli di meliu
5	tingiri
3	tigăi
1	căldăruși spartă
2	căldări pentru mămăligă
1	lighianu
2	tăvălugi
25	piei de oai proasti
1	căldari cu capac di rachiu
1	cazanu cu torți
29	chiti cânipă
<...>	părechi fieră plugu
1	părechi chiostii rătunde
1	toporu
1	hârlețu
4	prosoapi
1	covoraș

Aceste s-au găsit bez așternuturile pin casă, adică mindiruri, perni di păreti și scoarți rupti.

Bani gata

Lei	Păr(ale)	
189		în 6 galbini
36		în 6 rubili
297		în 27 galboarni
121	20	în 54 sorocov<eți>

<6>43	20	
2		în mărunți par(ale)

<64>5	20	

Păsări

40	gâști
12	răți
34	găini
6	curci

92

Viti

97	oi cu mari cu mici
4	boi

Stupi

39	stupi bez 9 ci <sintu> ai mei la un loc
----	---

Mascuri

31	maskuri cu mari cu m<ici>
----	---------------------------

3. Lei ce s-au cheltuit la îngropare mătușii Catrinii [Caracaș]. 1830 deche(mv)r(ie) 18

Lei	Par(ale)	
70		cinci ocă lumânări ceară
30		doisprizăci coți cet pentru năsălii
13	20	șasă pasmali
10		patru tulpani
12		dou brâi
3		1 ocă smochini
3		1 ocă stafiri
11		dou ocă untdelemn
3		dou ocă orezu
18		șasă ocă morunu
4		tămâi i smirnă

177	20	
28	30	preuților i dascalilor pentru prohod
74		74 stâlpi ce au cetit preuții și dascalii
9		la ciocli pentru groapa i racla
6		la cruce di ceară
49		la oamini i femei ce au fostu ostinitoari
30		un sărindaru la Buhăești
30		un sărindaru la Muntenești
12	20	un sărindar la Poiana Olarului

416 30 Aceste am cheltuit eu, bez <...> vărului Costachi
pără a veni eu de la Eși, ce au cumpărat de la Vaslui: cet, pasmali,
orez, staviri, smochini și pești, cari s-au împărțitu și acelor.

Cheltuiala ce am lăsat la preutul Marcu și vatafu Neculai pentru a trii zâ și di noaâ zile bez lumânări

Lei	Par(ale)	
4	20	pentru preut
4	20	pentru dascalii
25	26	să împartă la oamini

34	26	

Ce am dat pentru cheltuiala de 40 de zile, bez lumânări.

18		la preuți
2	10	tij la un preut
6	10	la cinci dascalii
3	20	la băeți

31		
6		s-au dat fetii ce au fostu în casă
22		la o femei văduva Safta

59		
42		la o femei Anița

D.J.A.N.I., Colecția Documente, CDXVI/148

II. Însmormântarea duducai Catinca Negruți

Catinca Negruți era prea tânără atunci când a trecut le cele veșnice. Trebuie să fi fost elevă la Academia Mihăileană din Iași, căci lista de cheltuieli de la însmormântarea duducai Catinca are contabilizate „3 sculuri petială pentru podoaba răposatii și a copililor di la Academii”, 5 făclii mici „pentru copilii di la Academii, ci au fost la parada îngropării” etc. Ceremonia funerară, probabil, s-a desfășurat la Biserica Banului, unde s-au dat „19 tulpani pentru steagurii corpurațai, prapuri și pentru preuțai bisăricii Banului”, iar 20 de lei s-au dat „preuților și dascalilor di la bisărica Banului pentru cetirea stâlpilor”.

Cine era Catinca Negruți?⁹ Printre strămoșii ei găsim un Ifrim de Zmeiani, trăitor în veacul al XVII-lea, tatăl căpitanului Neculai de Zmeiani, mort înainte de 1704, care, la rândul său, era tatăl unui Negruț, mort înainte de 1722. Fiul acestuia se numea Enache Negruț, bunicul lui Vasile Negruț, căsătorit cu fata lui Danu de la Putna, din satul Pățăștii, în podgoria Odobeștilor, despre care pomenește Costandin Sion în

⁹ Gh. Ghibănescu, *Familia Negruți*, în „Ioan Neculce. Buletinul Muzeului Municipal din Iași”, an. I (1921), octombrie, p. 321-329. Vezi, de asemenea, Ștefan S. Gorovei, nota 69 (*Negruți*), la Paharnicul Costandin Sion, *Arhondologia Moldovei*. Amintiri și note contemporane. Boierii moldoveni, ed. Rodica Rotaru, Mircea Anghelescu și Ștefan S. Gorovei, București, 1973, p. 186

Arhondologia sa. Dintre fiii lui Vasile Negruț, amintim pe Dinu Negruți, tatăl scriitorului Costache Negruzzi (1809-1868), respectiv bunicul lui Iacob Negruzzi, cel de la Junimea. Spătarul Ianache sau Enache Negruți, fratele lui Dinu Negruți, a murit, probabil, în iulie 1836, căci un an mai târziu, la 3 iulie 1837, se întocmea lista de cheltuieli pentru „grija răposatului boieriu la înprinare anului”¹⁰. Se cunoaște o copie a testamentului spătarului Enache Negruți din 9 februarie 1837¹¹. Spătarul a avut, potrivit spiței genealogice publicate de Gh. Ghibănescu¹², trei urmași: Elena, căsătorită cu C. Ghica, Catinca și Alecu, căsătorit cu Aglae Voinescu. Pe Catinca o putem identifica în persoana duduicăi moarte, de la a cărei înmormântare s-au păstrat listele de cheltuieli: înmormântarea la 7 februarie 1838, pomenirea de 3 zile la 10 februarie, cea de 9 zile la 19 februarie, iar cea de 40 de zile la 19 martie, același an¹³. Lipsind pomenirea de 20 de zile, ni se demonstrează faptul că aceasta era, pare-se, „facultativă”. Multe izvoade funerare din Iași, Vaslui, Botoșani sau din satele din Moldova mărturisesc despre praznicele sau grijile de 20 de zile¹⁴, despre care însă vom scrie cu altă ocazie.

1. Socoteala banilor ci s-au cheltuit cu îngroparea răposatii duduicăi Catincăi - 1838 fevr(uarie) 7, însă:

<i>Lei</i>	<i>Păr(ale)</i>	<i>Cum s-au cheltuit</i>
4	20	s-au dat la Mitropolii pentru țâdula ci s-au scos să tragă clopotili
20	–	s-au dat la 7 bisărici să tragă clopotili, adică la 6 bisărici câți un sorocoveți și la bisărica Banului s-au dat 2 sorocoveți
23	10	s-au cheltuit cu celi trebuincioasă pentru facirea colivii și podoaba pomenilor, însă:

¹⁰ **D.J.A.N.I.**, Colecția Documente, CDXV/85.

¹¹ *Ibidem*, CDXV/90.

¹² Gh. Ghibănescu, *op. cit.*, p. 326.

¹³ **D.J.A.N.I.**, Fond. cit., CDXV/129, CDXXV/130, CDXV/131.

¹⁴ Vezi, spre exemplu, la **D.J.A.N.I.**, Fond. cit., CVIII/91, CDV/95, CDXIV/278, CDXXIV/261, CDXXXII/26, CDXXXIV/44.

		<i>lei</i>	<i>păr(ale)</i>	
		2	20	pe una ocă posmag
		3	10	pol ocă zahăr
		4	20	una ocă zmochinii di cutii
		2	10	pol ocă strafidi roșai pentru pomeni
		3	30	pi 10 alămâi pentru pomeni
		4	–	pi 4 tefeli [?] polială tij
		3	–	pi 40 dramuri boeli pentru colivă

		23	10	
10	20			pi 3 sculuri petială pentru podoaba răposatii și a copililor di la Academii
52	–			s-au cheltuit cu rochița răposatii cu cari au îngropat-o și această cheltuială s-au făcut prin mădama Filicsa
		<i>lei</i>	<i>păr(ale)</i>	
		16	10	pi 5 coți organtiu pentru chii [?]
		18	–	pi 3 coți aclaz di s-au pus pi la chept și la poalile rochii
		17	30	pi 8 coți corde, însă 3 coți lată câti 3 lei cotu și 5 coți îngustă câti 70 parali cotu pentru gătirea răposatii

		52	–	
110	10			
22	–			s-au dat prin d(u)m(nea)l(ui) K.K. Filip pi 6 făclii di ceară albă, adică una mari pentru arhiereu și 5 mai mici pentru copilili di la Academii, ci au fost la parada îngropării
297	30			s-au dat pi la 18 pol ocă lumânări di ceară galbână pentru împărțat la preuți și la norod câti 15 lei, 20 par(ale) oca

68	10	pi 420 jâmni, câti 6 parale și o lețcai una
45	–	pi 30 ocă pomeni câti 60 parali oca
50	–	s-au dat steagurilor lor puratăi ci au fost la țarimonia îngropării
22	–	s-au dat chetrarilor ci au săpat groapa și chetrarilor ci au zădit-o
20	–	s-au dat preuților și dascalilor di la bisărica Banului pentru cetirea stâlpilor
17	–	s-au dat pentru făcutul colivii
15	–	s-au dat pentru zugrăvitul pânzâi ci s-au pus pi obraz
12	20	s-au dat pentru lucrul și înbrăcatul raclii
8	–	pol ocă cofeturi
4	–	s-au dat milostenii unii văduvi ci-i zăc pah(a)r(niceasa) Catrina Cachi
12	–	s-au dat prin d(u)m(nea)l(ui) K.K. Filip arhidiaconului di la mitropolii pentru edocsisu ci au scos vlădicăi di la Blagovițenii să meargă îngroparea răposatii
80	20	tot prin d(u)m(nea)l(ui) K.K. Filip s-au dat pi 5 cevreli din cari una s-au pus la cârja vlădicăi și 4 s-au dat la copilili di la Academii ci au fost la țarimoniia îngropării

784	10	
115	–	s-au dat pi 19 tulpani pentru steagurili corpurațai, prapuri și pentru preuțai bisăricii Banului
		<i>lei pār(ale)</i>
	50	pi 5 tulpani scrisă
	45	pi 9 tulpani câti 5 lei unu
	19	pi 5 tulpani câti 4 lei unu

	115	–
8	–	pi 2 băsmali câti 4 lei una luati di K.K. Filip

42	–	pi 7 coți marțălin roși pentru înbrăcatul raclii
22	20	pi 3 scânduri șâret di peteală tij
8	20	pi 2 hârtii țanti galbini tot pentru raclă
7	20	pi 5 coși di hasă pentru slobozâtul trupului răposatii în mormânt
70	–	s-au dat arhiereului
486	25	s-au împărțit la preuți și la norodul ci au fost adunat

1558	35	cuprindi toată cheltuiala îngropării (1)838 fevr(uarie) 7
294	20	s-au cheltuit cu pominirea ci s-au făcut di 3 zâli (1)838 fevr(uarie) 10
		<i>lei</i> <i>pâr(ale)</i>
	93	– s-au dat pi 6 ocă lumânări di ceară câti 15 lei 20 pâr(ale) oca
	1	10 pol ocă posmag pentru colivă
	9	– s-au dat pi colac cari au tras 6 ocă câti 60 pâr(ale) oca
	191	10 s-au împărțit la preuți și la norodul ci au fost adunat

	294	20
1853	15	Adică una mii optsuti cinzeci și trii di lei și cinsprezăci parali cuprindi cheltuiala îngropări și a pominirii di a triia zâ, precum mai sus să arată și find că s-au cheltuit prin a me mijlociri încredințaz cu a me iscălitură.
	Dumitrachi Negruți	1838 fevr(uarie) 10

[Pomenirea de 9 zile a Catincăi Negruți]

<i>Lei</i>	<i>Parali</i>	
96		pi 6 ocă lumânări câti 16 lei oca
9		pi un colac cari au tras 6 ocă, câti 60 parali
1	20	pi 20 dramuri boeli pentru colivă
1	10	pol ocă posmag tij pentru colivă
177	10	s-au împărțit la preuți, dascali și la norodul ci au fost adunat

285 Adică doăsutu optzeci și cinci lei s-au cheltuit cu pominirea ci s-au făcut di 9 zâli pentru răposata duduca Catinca și fiind prin a me mijlocire adiverez.

Dumitrachi Negruți

(1)838 fevr(uarie) 19

D.J.A.N.I., Colecția Documente, CDXXV/130

[Pomenirea de 40 de zile a Catincăi Negruți]

<i>Lei</i>	<i>Parali</i>	
96		s-au dat pi 6 ocă lumânări di ceară câti 16 lei oca
65		pi 4 suti...
4	20	pi una pol ocă mieri pentru colivă
2	20	una ocă posmagi tij
9		s-au dat pi colac cari au tras șasă ocă câti 6 parali oca
1	20	pi 12 dramuri zmernă
243	15	s-au împărțit la preuți, dascali și la norodul ci s-au dat adunat

421 35 Adică patrusuti doăzăci și unu lei și triizăci și cinci parali s-au cheltuit cu pominirea ci s-au făcut di 40 di zâli pentru duduca Catinca, precum mai sus să arată și fiind că s-au cheltuit prin a me mijlociri adiverez.

Dumitrachi Negruți

(1)838 mart(ie) 19

D.J.A.N.I., Colecția Documente, CDXV/131

2. Izvodu pentru banii ci s-au dat la ecpaoa Mitropolii precum mai gios să însămnaz pentru pomenirea den anu a răposatului spatariu Enachi Negruțu.

Anul 1837 iulii 3

Clisiarhului	1 galben
Dohorchinului	4 idarili
Protosinghelul Veniamin	10 sorocoveți
Protosinghelul Gherman	10 sorocoveți
La doi înalți mari	2 galbeni
La doi deftereia înalții	2 irmilici
Arhidiaconului	1 galben
Deftereia Macarie	9 sorocoveți
Troteu Ghinadie	9 sorocoveți
Veșmântariului	1 idaril
Ieromonah Iosaf	5 sorocoveți
Ieromonah Macarie	5 sorocoveți
Ieromonah Mihail	5 sorocoveți
Ieromonah Climinti	5 sorocoveți
Preotul cântăreți Costachi	10 sorocoveți
Diiaconul Toma	5 sorocoveți
Diiaconul Lavrintie	5 sorocoveți
La trii paraclisieri	6 sorocoveți
La doi băeți din coada Preaosfințai Sali	10 sorocoveți
La opt anaghioși	20 sorocoveți
La doi coniași	4 sorocoveți
La patru vizitei	4 sorocoveți
La un clopotariu	1 sorocovăț
La trii sluji a Mitropolii	3 sorocoveți

Adicî patru galbini, doi irmilici, cincii edarili și o sută doâzăci și șasă sorocoveți, cari cuprindi sumâ di cincisuti șasăzăci și doi lei ci s-au dat la ehpaoa Mitropoliei.

Ss. indescifrabil

3. Lei Parale Ci s-au cheltuit pentru grija răposatului boieriu [Enache Negruți] la înprinare anului

70		pe 100 pâni împărțate la norodu
6		pe 1 ocă untilemnu pentru candilili din bisăricile
2	20	pi pol ocă strafidi pentru pus în colivă
4		pe 1 ocă niere pentru colivă
2	20	pe 1 ocă orez pentru bucate la preuți și călugăriți
1	30	pe 1 litră chiperu [?]
1	30	pe pol ocă untu de vacă
7		pe 7 ocă pești de s-au făcut bucate pentru călugăriți la schit
18		pe 12 ocă rachiu de s-au împărțit la 40 <...>
14	18	pe 17 ocă vin, însă 15 ocă vin, însă 15 ocă la <...> în Boțăști și la schit și 2 ocă la <...>
22	20	s-au dat la 6 preuți și 7 dascali pentru slujbă la amândouă bisăricile cum și starețul de la schit
129	18	una sută doâzăci și noâ mii și optspreci parale cuprinde suma peste tot

(1)837 iule 3

Ss. indescifrabil

D.J.A.N.I., Colecția Documente, CDXV/85

Abstract

Among various expenses lists from the collection of documents belonging to the National Archive in Iași, there is an old manuscript referring to the burial of Catrina, the wife of the purveyor Ștefan Caracaș, dated the 18th of December 1830. The old manuscript includes burial and 3, 9 and 40 days celebrations expenses. After these, the temporal cycle is completed, and the soul of the dead may leave this world and aim for the other world.

Catinca Negruți, a student at the former high school „Academia Mihaileană” in Iași, was part of the noble family of Negruți, which included, among others, the writer Costache Negruzzi (1809-1868) and the member of „Junimea” Society, Iacob Negruzzi. The funeral old manuscripts from the burial of Catinca Negruți date between the 7th of February and 19th of March 1838, corresponding to the 3, 9 and 40 days celebration. At the same time, there have been preserved the expenses lists of her father, the sword bearer Enache Negruți, dead in 1836. His 1 year celebration took place at the 3rd of July 1837.

These documents represent a precious documentary source for the history of mentalities and for ethnology, revealing reminiscences of old traditions within the modern Romanian society. Whatsoever, these documents have been ignored, due to the fact that they have been considered irrelevant, but also to the lack of work instruments, such as knowledge of Cyrillic palaeography or the prejudice that such information cannot be found in archives. Our stand is that, though in limited number, this type of documents exists.